

**Dr. sc. NIKOLA LUKIĆ – izvanredni profesor
(2. 12. 1948 – 29. 7. 1995)**

Iznenadna i tragična smrt profesora Lukića zatekla nas je i šokirala u nevjerici i neprihvaćanju strašne istine da je napustio naš svijet. Njegov prerani odlazak neizrecivo je veliki gubitak i bol za njegovu obitelj, suprugu, kćer i sina, kojima je bio jedini i najvažniji oslonac, gubitak za hrvatsko šumarstvo i šumarsku struku i za sve nas koji smo na bilo koji način bili vezani uz njegovu osobu i njegov rad. Teško nam je bilo prihvatiti istinu da se neće vratiti s odmora kako bi nastavio i dovršio sve započete zadatke koje smo mu mi ili koje si je sam postavio, ili kako bi započeo s novim. Jer, napustio nas je u naponu svoje znanstveničke i pedagoške karijere i izostanak njegovog bogatog pedagoškog i znanstveno-istraživačkog iskustva odrazit će se na sadašnje i buduće generacije studenata, postdiplomata i doktoranata. Sve zaustavljene i otvorene zadaće i obveze koje su ostale iza profesora Lukića nijemo nas podsjećaju da fizički više nije među nama i obavezuju na to kako moramo nastaviti dalje. Prisjetimo se u ovome trenutku životnog puta i posebne osobe profesora Lukića.

Rođen je u Osijeku 2. prosinca 1948. godine i odgojen u duhu tradicionalnih obiteljskih i kršćanskih vrijednosti. Dojmovi i iskustva koja je ponio iz djetinjstva o slavonskim šumama uz oca koji je radio kao šumar, zasigurno su odredili njegov razvoj, njegovo buduće školovanje i životni put.

Nakon završetka osnovne škole u Osijeku, s obitelji prelazi u Zagreb, gdje 1968. godine završava gimnaziju. Upisuje Šumarski fakultet u Zagrebu i diplomira 1975. godine. Kratko vrijeme radi u Sekciji za uređivanje šuma pri Šumskom

gospodarstvu Sisak, kao taksator. Međutim, svoj pravi poziv započinje dolaskom na Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, gdje od 1977. godine počinje raditi kao asistent na Katedri za dendrometriju na predmetu Dendrometrija s biometrikom. Pod mentorstvom profesorice Pranjic, započeo je svoj razvoj s posebnom filozofijom pristupa u organizaciji znanstvenog i pedagoškog rada u biometriji, dendrometriji i inventarizaciji šuma, preuzimajući savjesno i predano nasljeđe visoke razine stručne i znanstvene djelatnosti svojih prethodnika. Izabran je u zvanje asistenta 1985., docenta 1991. i izvanrednog profesora 1993. i 1998. godine.

Profesor Lukić uspješno započinje svoj znanstveni rad obranom magistarskog rada 1983. godine i potvrđuje ga obranom doktorata 1990. godine, iako u teškom životnom razdoblju privatnog života, kada se požrtvovno brinuo o teško

bolesnim roditeljima, svojstveno samo svjesnoj, zahvalnoj i odgovornoj djeci, i bio pred zasnivanjem vlastite obitelji. U oba rada bavi se izmjerom i istraživanjem strukture, prirasta i razvoja jednodobnih sastojina. Koristeći biometrijske metode jedno i višedimenzionalnih analiza višegodišnje skupljenih podataka, istraživanja usmjerena na promatranje kretanja elemenata strukture jednodobnih sastojina u prostoru i vremenu, te utjecaja promjena pojedinih elemenata (promjer, visina,...) na promjene visinskog i debljinskog prirasta, dala su velik doprinos u društvu planiranja i donošenju smjernica gospodarenja, posebno bukovim šumama.

Tematsko područje Dendrokronologije u okviru interdisciplinarnih istraživanja, profesor Lukić nastavio je razvijati u pogledu primjene vremenskih serija i biometrijskih metoda za proučavanje kretanja prirasta utjecanog klimatskim čimbenicima. Unutar tematskog područja uzimanja uzoraka i izmjera sastojina, primjenom modernih metoda i instrumenata modificirao je specifične znanstvene originalne metode ekonomičnijeg uzimanja uzoraka za naše šume. Tim istraživanjima postavio je temelje unaprjeđenja terestričkih taksacijskih radova u šumarstvu Hrvatske.

U svom 28-godišnjem znanstveno-istraživačkom radu bio je suradnik ili voditelj 13 istraživačkih projekata i zadataka u Hrvatskoj. Sudjelovao je na pedesetak znanstvenih i stručnih skupova i ekskurzija u zemlji i inozemstvu. Objavio je do sada preko 60 znanstvenih, stručnih i ostalih radova.

Tijekom cijelog tog vremena istodobno se posvetio usavršavanju

svog pedagoškog i nastavnog rada. Na samom početku, 1978. polaže ispit pedagoške izobrazbe u Centru za pedagošku izobrazbu i istraživanja. U nekoliko navrata od 1981–1987. godine boravi na specijalizaciji u Zvolenu kod profesora Hubača, Priesola i Šmelka. Na dodiplomskom studiju održavao je nastavu iz *Biometrike* i *Dendrometrije*, a na poslijediplomskim studijima predavao je *Metode i tehnika znanstvenog rada*, *Planiranje pokusa*, i još 3 stručna predmeta. Kao predani pedagog i nastavnik, objavio je tri interne skripte i udžbenik *Izmjera šuma* u koautorstvu. Mentorstva prilikom obranjenih preko 30 diplomskih, 7 magistarskih i 3 doktorska rada govore o njegovoj velikoj otvorenosti za istraživački rad sa studentima i sklonosti prema odgajanju budućih stručnjaka i znanstvenika. Suradivao je sa Šumarskim fakultetom i Šumarskim institutom u Ljubljani, Šumarskim fakultetom u Sarajevu, te sa Šumarskim fakultetom u Zvolenu. Tijekom školske godine 1998/1999. bio je gost nastavnik na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Posebno je bio uključen u aktivnostima priprema i provedbe reforme diplomskih i poslijediplomskih studija prema bolonjskim kriterijima.

Profesor Lukić bio je uključen i u brojne društvene i stručne aktivnosti tijekom svoga rada na Šumarskom fakultetu. U akademskim školskim godinama 1980/81. i 1981/82. obnašao je funkciju tajnika Vijeća Šumarskog odjela, predstojnikom Katedre za dendrometriju bio je od 1992-1993. godine, dužnost zamjenika upravitelja Nastavno pokusno šumskog objekta Lipovljani obavlja od 1987. do 1992. godine, a od 1992. do 2005. godine je bio upravitelj Nastavno pokusno šumskog objekta Duboka, od 1998. godine predstojnik je Zavoda za uređivanje šuma. Od 1998. do 2000. godine obavljao je duž-

nost prodekana Šumarskog odsjeka. Osim toga, u radu Fakulteta kao član Vijeća fakulteta, te kao član Izvršnog odbora za šume i kao upravitelj Nastavno pokusno šumskog objekta Duboka, uz potporu ostalih zaposlenika izvršio je rekonstrukciju i privođenje objekta nastavnoj i znanstveno-istraživačkoj funkciji. Tijekom zadnjih desetak godina kvalitetno i pedagoški ispravno kreirao je raspored predavanja i vježbi na Šumarskom odsjeku. Bio je aktivni član uredništva časopisa *Šumarski list* i *Mehanizacija šumarstva*, te je recenzirao više radova za tiskovine “*Šumarski list*”, “*Mehanizacija šumarstva*”, “*Glasnik za šumske pokuse*” i “*Radovi*”. Radio je u Povjerenstvima za izbor ili reizbor djelatnika na Šumarskom fakultetu i Šumarskom institutu Jastrebarsko, u Povjerenstvima *Ministarstva šumarstva i poljoprivrede* na recenziji planova i programa gospodarenja šumama. Bio je inicijator pokretanja stalne edukacije stručnjaka iz uređivanja šuma. Kao gorljivi pobornik provedbe prve nacionalne inventure šuma u Hrvatskoj, a usud je htio da ne doživi njen sam početak, sudjelovao je u radu mješovite radne grupe *Ministarstva poljoprivrede i šumarstva Hrvatske* i *Ministarstva šumarstva Bavarske* za pokretanje međunarodnog projekta *CRONFI*. Bio je aktivan kao izvanredni član *Akademije šumarskih znanosti*, član *Hrvatskog šumarskog društva*, *Hrvatskog biometrijskog društva* i *Hrvatskog ekološkog društva*, a Hrvatsko šumarsko društvo mu je dodijelilo priznanje i Srebrnjak Kralj Tomislav za višegodišnji rad za dobrobit šumarske struke.

Osim riječi koje govore o životu, radu i doprinosu profesora Lukića šumarskoj struci i znanosti i koje ostaju zapisane, posebno su važna i sjećanja koja ostaju trajno zabilježena u nama o profesoru Lukiću kao čovjeku izuzetna poštenja i nedostižne dobrote. Njegova vedra pojava zvonka glasa, neposrednost,

iskrenost i otvorenost duše ravne čistoći duše djeteta, urezala se u generacije studenata koje je poučavao ne samo struci, već i životu te sjećanja brojnih kolega, suradnika i prijatelja s kojima se družio i suradivao. Bio je posebno skroman čovjek koji se znao istinski radovati običnim i malim stvarima u životu. U odnosima prema kolegama i suradnicima sebe je uvijek stavljao na zadnje mjesto, uvijek je imao vremena i dobre volje za druge, i požrtvovno je znao preuzimati na sebe i obveze drugih, ne sjećam se da je ikad bilo drukčije. Njegova nesebičnost i milostivost je bila bezgranična, čak i u partijama preferansa. Sjećam se kako je, dok smo se na terenskim nastavama opuštali uz preferans, znao poklanjati štihove kako bi i suigrači prošli, često puta i uz cijenu vlastitog pada.

To je bio profesor Lukić, čovjek kako sam ga doživio i kako će ostati u mome, a sigurno i u vašem sjećanju, čovjek od kojega se opraštamo s tugom. Ne možemo naći odgovor na pitanje zašto je morao otići, baš u trenutku kada je bio na pragu rješavanja važnih životnih pitanja i kada je trebao uživati u plodovima svoga mukotrpnog, časnog i poštenog rada, i u svojoj obitelji koju je istinski volio. Molimo suprugu Anu, kćer Katarinu i sina Ivana da prime našu duboku i iskrenu sućut i da našu dovoljno snage u vjeri i ljubavi za daljnji život. A svi mi, učimo se biti bolji prema sebi i prema drugima, a isto tako učimo cijeniti i na pravi način uživati do brotu drugih. Tako će život profesora Lukića koji je proveo među nama ostvariti svoj potpuni smisao.

Dragi profesore hvala Ti za sve što si učinio za šumarsku struku i znanost, za svako dobro koje smo doživjeli od Tebe i za sve dobro koje će biti potaknuto u nama na spomen Tvoga lika. Počivao u miru Božjem i neka Ti svijetli Svjetlost vječna.

Juro Čavlović

Bibliografija Izv. prof. dr. sc. Nikole Lukića

1. Lukić, N., 1978.: Daljinska istraživanja u suborbitalnim i orbitalnim snimcima, Šumarski list 102(11–12): 532–534, Zagreb.
2. Lukić, N., 1978.: Zloutekova elektronska promjerka. Šumarski list 102 (11–12): 535–536, Zagreb.
3. Lukić, N., 1980.: Karta Gospodarske jedinice Vinica-Kobiljača s unutarnjim razdjeljenjem, šumarija Pokupsko – ŠG Sisak, u sklopu uređajnog elaborata Gospodarske osnove za g.j. Vinica Kobiljača (format A₀).
4. Lukić, N., 1981.: Ispitivanje pouzdanosti fotointerpretacijske inventure drvnih masa šuma jele u odnosu na listu podataka dobivenu mjernom fotointerpretacijom. Šumarski list 105 (3–4): 133–145, Zagreb, Lit. 8. Zusammenfassung.
5. Lukić, N., 1984.: Izmjera jednodobnih sastojina primjenom uzoraka promjenljive vjerojatnosti selekcije. Glasnik za šumske pokuse, Vol. 22: 5–377, Zagreb.
6. Lukić, N., 1984.: Zöhrer F.: Forstinventur, Ein Leitfaden für Studium und Praxis. Šumarski list 108 (5–6): 251–252, Zagreb.
7. Lukić, N., 1985.: O visinomjeru SUUNTO. Šumarski list 109 (1–2): 80–83, Zagreb.
8. Pranjić, A. & N. Lukić, 1986.: Oblični broj i dvoulazne tablice volumena crnike (*Quercus ilex* L.). Glasnik za šumske pokuse, Poseb. izdanje 2: 169–177, Zagreb.
9. Lukić, N., 1986.: Sistem “Digitalpositionetar” – nova mogućnost očitavanja godova. Šumarski list 110 (1–2): 69–73, Zagreb.
10. Lukić, N., 1986.: Proslava 125 godina šumarske nastave i znanstvene nagrade u SR Hrvatskoj. Šumarski list 110 (3–4): 105–11, Zagreb.
11. Lukić, N., 1986.: Jan Jenih: Vel’iky obrazovy atlas lesa, Šumarski list 110 (3–4): 147–148, Zagreb.
12. Lukić, N., 1986.: Primjena računara kod izjednačavanja sastojinske visinske krivulje. *Kolokvij o bukvi. Velika-Sl. Požega 22.–24. 11. 1986.* Šumarski fakultet Zagreb, str. 73–76, Zusammenfassung.
13. Lukić, N., 1987.: Lipovljanski susreti ‘86. Šumarski list 111 (3–4): 167–170, Zagreb.
14. Lukić, N., 1987.: Prof. dr. Ana Pranjić: Šumarska biometrika. Šumarski list 111 (3–4): 171–172, Zagreb.
15. Lukić, N., 1987.: Doprinos pripadnika narodnosti u razvoju šumarskih društvenih organizacija i obrazovnih ustanova u Hrvatskoj. Šumarski list 111 (3–4): 149–157, Lit. 7. Summary, Zagreb.
16. Lukić, N., 1987.: Izmjera sastojina sa uzorcima promjenljive vjerojatnosti selekcije. Šumarstvo i prerada drveta 7–9, str. 277–288, Sarajevo, Lit. 9.
17. Prpić, B., N. Lukić i grupa autora, 1987.: Studija biološko-ekološkog i gospodarskog rješenja šuma Turopoljski lug ugrožene propadanjem. Zagreb.
18. Prpić, B., N. Lukić i grupa autora, 1987.: Studija hidrološke sanacije šume Repaš. Zagreb.
19. Lukić, N., 1988.: Udaljenosti između dominantnih stabala obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) u jednodobnim sastojinama. Šumarski list 112 (3–4): 115–124, Zagreb.
20. Pranjić, A., V. Hitrec & N. Lukić, 1988.: Praćenje razvoja sastojina hrasta lužnjaka tehnikom simuliranja. Glasnik za šumske pokuse, Vol. 24: 133–149, Zagreb.
21. Pranjić, A. & N. Lukić, 1989.: Prirast stabala hrasta lužnjaka kao indikator stanišnih promjena. Glasnik za šumske pokuse, Vol. 25: 79–94, Zagreb, Lit. 14. Summary.
22. Vukelić, J. & N. Lukić, 1989.: Savjetovanje “Šume Hrvatske u današnjim ekološkim i gospodarskim uvjetima”. Drvenik. Šumarski list 113 (1–2): 75–76, Zagreb.
23. Pranjić, A. & N. Lukić, 1990.: Razvoj stabala crnog bora i hrasta medunca istarskog područja. Glasnik za šumske pokuse, Vol. 26: 433–446, Zagreb.
24. Lukić, N., 1992.: Prirast obične bukve u panonskom dijelu Hrvatske (Utjecaj emisije ili čovjekovog rada?) Šum. list 116 (3–5): 113–121, Zagreb.
25. Lukić, N., 1992.: Utjecaj strukturnih promjena jednodobnih bukovih sastojina na visinski i debljinski prirast. Glasnik za šumske pokuse, Vol. 28: 1–48, Zagreb,
26. Lukić, N. & T. Kružić, 1992.: Razvoj obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) na trajnoj plohi Medvedjak. Šum. list 116 (11–12): 501–513, Zagreb 1992.
27. Lukić, N., 1992.: Primjena Levakovićeve formule rasta u dendrokronologiji. Zbornik Centra HAZU, str. 117–123, Vinkovci, Lit. 7, Zusammenfassung.
28. Lukić, N., 1992.: Još nešto o jubilarnoj Gospodarsko-šumarskoj izložbi 1891. godine u Zagrebu. Šumarski list 116 (6–8): 327–330, Zagreb, Lit. 1, Summary.
29. Lukić, N., 1992.: Šumarski i lovački muzeji. Monografija Šuma u Hrvatskoj, str. 295–296, Zagreb, Lit. 18, Summary.
30. Lukić, N., 1993.: Inventarizacija šuma u sklopu višenamjenskog korištenja šuma. Glasnik za šumske pokuse. Poseb. izdanje 4: 133–138, Zagreb.

31. Lukić, N., 1993.: Metode i tehnika znanstvenog rada (skripta za poslijediplomski studij Šumarskog odsjeka). Izd. autor. 48 str., Zagreb, Lit. 20.
32. Lukić, N., 1994.: Procjena prirodnih ljepota NP "Paklenica". Simpozij povodom 45. godišnjice NP "Paklenica", Paklenički zbornik: 325–327, Starigrad – Paklenica.
33. Lukić, N. & T. Kružić, 1994.: The increment of Black alder as monitoring forest conditions in the Turopoljski lug forest. *Proceedings of the 16th International Conference on Information Technology Interfaces – ITI*: 435–440, Pula.
34. Lukić, N. & T. Kružić, 1995.: Dendrokronološka analiza alepskog bora (*Pinus halepensis* Mill.) na otoku Mljetu. Simpozij prirodne značajke i društvena valorizacija otoka Mljeta: 329–336, Pomona, otok Mljet.
35. Lukić, N., 1996: Antun Levaković, Svjetski odjeci Levakovićevih radova. *Znanost u Hrvata: prirodoslovlje i njegova primjena – znanstvena izložba i knjiga*: 526–527, MGC, Zagreb.
36. Lukić, N., K. Šegotić & T. Kružić, 1996.: Procjena distribucije visina obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) pomoću Markovljevih lanaca. Unapređenje proizvodnje biomase šumskih ekosustava: 125–130, *Skrb za hrvatske šume od 1846. do 1996.*, Šumarski fakultet Sveučilišta & Šumar. inst. Jastrebar., Zagreb.
37. Lukić, N. & T. Kružić, 1996.: Procjena biomase obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) u panonskom dijelu Hrvatske. Unapređenje proizvodnje biomase šumskih ekosustava: 131–136, *Skrb za hrvatske šume od 1846. do 1996.*, Šumarski fakultet Sveučilišta & Šumar. inst. Jastrebar., Zagreb.
38. Lukić, N., T. Kružić & S. Babić, 1996.: Dendrokronološka istraživanja dvostruke bijeli na hrastovim stablima. Zaštita šuma i pridobivanje drva: 135–142, *Skrb za hrvatske šume od 1846. do 1996.*, Šumarski fakultet Sveučilišta & Šumar. inst. Jastrebar., Zagreb.
39. Mayer, B., N. Lukić & G. Bušić, 1996.: Utjecaj kolebanja podzemnih i površinskih voda na promjenljivost širine godova i sušenje hrasta lužnjaka (*Quercus robur* L.) u Varoškom lugu, Česmi i Bolčanskom lugu. Zaštita šuma i pridobivanje drva: 191–210, *Skrb za hrvatske šume od 1846. do 1996.*, Šumarski fakultet Sveučilišta & Šumar. inst. Jastrebar., Zagreb.
40. Lukić, N., A. Pranjić, T. Kružić, S. Babić, 1996: Dendrokronološka istraživanja u šumama Pokupskog bazena. *Nizinske šume Pokupskog bazena*. Ur. Gračan, J. i dr., Radovi 31 (1–2): 125–130, Šumarski institut Jastrebarsko.
41. Lukić, N., 1996: Faustmannov visinomjer, Presslerovo svrdlo, Promjerka štap. *Znanost u Hrvata: prirodoslovlje i njegova primjena – znanstvena izložba i knjiga*: 528–529, MGC, Zagreb.
42. Benko, M., N. Lukić & L. Szivoczka, 1996.: Relations of photogrammetry assesment of visible part of tree crown common oak (*Quercus robur* L.) on tree volume. *Proceedings from IUFRO Conference: Modelling Regeneration Success and Early Growth of Forest Stands*: 540–548, Copenhagen.
43. Lukić, N., A. Pranjić, T. Kružić & S. Babić, 1996.: Dendrokronološka istraživanja u šumama pokupskog bazena. *Rad. Šumar. inst. Jastrebar*. 31 (1–2): 125–130, Jastrebarsko.
44. Pranjić, A. & N. Lukić, 1997.: Izmjera šuma. Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 410 pp.
45. Lukić, N., 1997.: Decline the radial increment of Aleppo Pine (*Pinus halepensis* Mill.) in Croatia. *Medzinárodná vedecká konferencia LES-DREVO-ŽIVOTNÉ PROSTREDIE '97. Technická univerzita vo Zvolene. Sekcia: 2. Rastové procesy a pestovanie lesov v zmenených ekologických podmienkach*: 1–5, Zvolen, Slovačka.
46. Benko, M., L. Szivoczka & N. Lukić, 1997.: A trend in the development of stand basal area of Pedunculate Oak in the association *Genisto elatae - Quercetum roboris* and the ecological management forest type II-G-20. *Proceedings from IUFRO Conference: Empirical and Process-based models for forest tree and Stand growth simulation*: 10 pp., Oeiras, Portugal.
47. Lukić, N. & M. Vojinović, 1997.: Decline of Aleppo Pine (*Pinus halepensis* Mill.) on the Island of Korčula. *Znanje za gozd: zbornik ob 50. Obletnici obstoja i delovanja Gozdarskega inštituta Slovenije*: 253–258, Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana.
48. Lukić, N., 1998: Zavod za uređivanje šuma. *Sveučilišna šumarska nastava u Hrvatskoj 1898–1998 – monografija*, II knjiga: 287–365, Ur. S. Matić, Šum. fak. Sveučilišta u Zagrebu, ISBN 953–6307–37–5.
49. Lukić, N., 1998: Terenska nastava. *Sveučilišna šumarska nastava u Hrvatskoj 1898–1998 – monografija*, II knjiga: 615–620, Ur. S. Matić, Šum. fak. Sveučilišta u Zagrebu, ISBN 953–6307–37–5.
50. Lukić, N., 1998: Poslijediplomska nastava. *Sveučilišna šumarska nastava u Hrvatskoj 1898–1998 – monografija*, II knjiga: 621–625, Ur. S. Matić, Šum. fak. Sveučilišta u Zagrebu, ISBN 953–6307–37–5.
51. Lukić, N., 1998: Nastavno-pokusni šumski objekt Velika. *Sveučilišna šumarska nastava u Hrvatskoj 1898–1998 – monografija*, IV knjiga: 77–88, Ur. J. Vukelić, Šum. fak. Sveučilišta u Zagrebu, ISBN 953–6307–37–9.

52. Lukić, N., 1999: Dendroklimatološka analiza obične bukve (*Fagus sylvatica* L.) sa Papuka. Šum. list 123(1–2): 29–35, Zagreb.
53. Čavlović, J., M. Božić, N. Lukić, 1999: Regulation and management of selection forests in the management unit Belevine (Uređivanje i gospodarenje prebornom šumom u gospodarskoj jedinici Belevine). Emerging Harvesting issues in Technology Transition, at the end of Century. Inter. Conf. of IUFRO working groups 3.04.00, 3.06.00 and 3.07.00, University of Zagreb-Faculty of Forestry, Forest Research Institute Jastrebarsko and Hrvatske šume Inc. Zgb., Opatija.
54. Hitrec, V., K. Šegotić, N. Lukić, B. Dalbello, 1999: The Use of Forest Management Models. From Theory to Practice, Gaps and Solutions in Managerial Economics and Accounting in Forestry: 249–256, Editors: Sisak, L., Jöbstl, H., Merlo, M., IUFRO working groups 4.04.02 and 4.13.00, Česká zemědělská univerzita v Praze.
55. Benko, M., L. Szivoczka, N. Lukić, 1999: A trend in the development of stand basal area of pedunculate oak in the association *Genisto elatae-Quercetum roboris* and the ecological-management forest type II-G-20. *Empirical and process-based models for forest tree and stand growth simulation* (IUFRO 4.01., 21–27. September 97, Oeiras-Portugal) – scientific book: 111–118, Ur. A. Amaro, M. Tomé, Lisbon, ISBN 972–689–154–X/139925/99.
56. Lukić, N., J. Čavlović, Ž. Galić, 2000: Elements development of pedunculate oak (*Quercus robur* L.) forest monitored with cluster analysis. Poster abstracts on Inter. Conf. OAK 2000, IUFRO working groups 1.06.00 and 2.08.05, Zagreb.
57. Čavlović, J., M. Božić, N. Lukić, 2000: Trends in forest and timberland values in the dynamic system of an even-aged forest of pedunculate oak in the management unit Josip Kozarac. Glas. šum. pokuse 37: 83–93, Zagreb.
58. Lukić, N., 2000: Prof. dr. sc. Mladenu Figuriću dodijeljen počasni doktorat (*Dr. Honoris causa*) Tehničkog Univerziteta u Zvolenu, R. Slovačka. Šum. list 124 (9–10): 563–565, Zagreb.
59. Čabaravdić, A., N. Lukić, 2001: Aplikacija teorijskih raspodjela na debljinsku strukturu jednodobnih sastojina smrče (*Picea abies* Karst.) u Bosni i Hercegovini. Radovi Šum. fak. 31 (1): 33–59, Sarajevo.
60. Božić, M., J. Čavlović, N. Lukić, 2001: Analiza utjecaja gospodarenja jelovim šumama na radijalni prirast jelovih stabala. *Znanost u potrajnom gospodarenju hrvatskim šumama – znanstvena knjiga*: 407–412, Ur. S. Matić i dr., Šum. fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Šumarski institut Jastrebarsko, Zagreb, ISBN 953–6307–55–3.
61. Galić, Ž., N. Lukić, K. Šegotić, 2001: Razvoj bonitetnog indeksa (SI) u jednodobnim bukovim sastojinama. *Znanost u potrajnom gospodarenju hrvatskim šumama – znanstvena knjiga*: 423–428, Ur. S. Matić i dr., Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Šumarski institut Jastrebarsko, Zagreb, ISBN 953–6307–55–3.
62. Benko, M., N. Lukić, L. Szivoczka, 2001: Oak forest modelling and sustainable management in ecological management forest type II-G-10. Inter. IUFRO Conf. Forest Modelling for Ecosystem Management, Forest Certification, and Sustainable Management, Proceedings: 465–469, Ed.: Valerie LeMay & P. Marshall, Vancouver, BC, Canada.
63. Lukić, N., Ž. Galić, J. Čavlović, 2001: Dendrokronološka analiza debljinskog prirasta lužnjakovih sastojina u šumama Žutica i Opeke. *Znanost u potrajnom gospodarenju hrvatskim šumama – znanstvena knjiga*: 435–445, Ur. S. Matić i dr., Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Šumarski institut Jastrebarsko, Zagreb, ISBN 953–6307–55–3.
64. Šušnjar, M., N. Lukić, 2002: Dvoulazne tablice obujama stabala jele u gospodarskoj jedinici “Belevina”, Gorski Kotar. Šum. list 128 (9–10): 537–544, Zagreb. CAB AN (vidi prilog separat)
65. Čabaravdić, A., N. Lukić, 2002: The Optimization in Forest Inventory on Regional Level in Bosnia and Herzegovina. Glas.šum.pokuse 39: 133–153, Zagreb.
66. Lukić, N., Z. Seletković, 2003: Dendroclimatological Analysis of Radial increment of Pedunculate Oak (*Quercus robur* L.) in the Permanent Experimental Plot Opeke – Lipovljani. Ekológia (Bratislava) 22, Supplement 3/2003: 189–198.
67. Šegotić, K., N. Lukić, A. Jazbec, M. Božić, 2003: Managing the educational and experimental forest site Duboka with the AHP. Poster abstracts on Decision support for multiple purpose forestry. A transdisciplinary conference on the development and application of decision support tools for forest management, IUFRO working groups 4.11.03 and 1.05.06 and BOKU-University of Natural Resources and Applied Life Sciences, Vienna.

DRAGO MARTINOVIĆ, dipl. ing. šum. (1931 – 2004)

Dana 29. ožujka 2004. god. u 73. godini života, iznenada i prerano, zauvijek nas je napustio kolega Drago Martinović, dipl. ing. šum., koji je u svom radnom vijeku radio na poslovima iz područja šumarstva i drvne industrije, a nakon umirovljenja kao 60-godišnjak bio je dragovoljac Domovinskog rata.

Drago Martinović rođen je u Dobrinju kod Kaknja (BiH) 1. listopada 1931. g. od oca Pere, željezničkog službenika i majke Mare Ivičević, domaćice. Osnovnu školu završio je u Visokom 1943. g., a zvanje šumarskog tehničara stekao je u Srednjoj šumarskoj školi u Banja Luci 1950. g.

Kao šumarski tehničar neko vrijeme radio je u Šumskom gospodarstvu "Vlašić" u Travniku, a zatim je završio Šumarski fakultet u Beogradu 1962. g.

Nakon diplome radio je tri godine u Šumsko-industrijskom poduzeću "Zvijezda" u Varešu kao upravitelj pogona šumskih radova. Od 1965. g. do 1970. bio je upravitelj Šumarije Novi Sad, gdje je između ostalog radio i na trasiranju šumskih cesta.

Nakon što je 1. siječnja 1970. g., spajanjem 5 šumskih gospodarstava istočne Slavonije (Našice, Osijek, Podravska Slatina, Slavonski Brod i Vinkovci), osnovano Šumsko privredno poduzeće "Slavonska šuma" Vinkovci, nešto kasnije uslijedilo je, u sastavu poduzeća, osnivanje Projektnog biroa za projektiranje i nadzor šumskih prometnica i objekata u šumarstvu sa sjedištem u Osijeku. Početkom 1971. kolega Martinović prelazi u Projektni biro gdje je kao samostalni projektant radio oko 2 godine. U tom je razdoblju projektirano i izgrađeno 60-ak km promet-

nica, a projektirano je i nekoliko manjih mostova, utovarnih rampi i ekonomskih dvorišta uz tehnički nadzor nad izgradnjom svih objekata. Spomenimo da je rukovoditelj Projektnog biroa bio Josip Mazanek, dipl. ing. šum., koji je tu dužnost obavljao do umirovljenja 1. siječnja 1980. g.

God. 1974. D. Martinović dolazi u Zagreb gdje je radio do umirovljenja. Godinu dana bio je upravitelj predstavništva Veletrgovina namještaja u vlasništvu poduzeća iz Novog Sada. Zatim se zaposlio u Exportdrvu kao šef poslovnice Opremanje objekata i inženjering, gdje je radio do 1990. g. kada odlazi u invalidsku mirovinu. Za vrijeme rada u Zagrebu, između ostalog, poslovno je surađivao sa šumskim gospodarstvima u Hrvatskoj na opremanju šumarija. Za uspješan i neprekidan rad u Exportdrvu dobivao je zahvalnice.

No, umirovljenički dani nisu dugo potrajali. God. 1991. dolazi do

velikosrpske agresije na tada već samostalnu Republiku Hrvatsku, pa je u tim teškim vremenima trebalo braniti državu i ustrojavati vojsku. Kolega Martinović kao domoljub želio je sudjelovati u Domovinskom ratu, iako je tada imao 60 godina. To je bila dobna granica iznad koje se u pravilu nije primalo u Hrvatsku vojsku, ali on je ipak ustrajao da bude bilo gdje raspoređen govoreći da je taj trenutak čekao čitav život. Kao nepomirljivi Hrvat želio se uključiti na pravi način kako bi bio sudionik u obrani Domovine, a za to je tada ponajprije trebalo imati veliko srce.

U jesen 1991. g., nakon što je u svibnju počela mobilizacija, kada je sve bilo pokrenuto za obranu i oružani otpor, Drago Martinović se dragovoljno uključio u Domovinski rat na području Zapovjedništva obrane grada Zagreba, gdje je u obrani bilo već raspoređeno 12–15.000 ljudi (kasnije 14 brigada sa 36.000 ljudi). Radio je u logistici – opskrbenj službi.¹ Kako su se približavali zimski uvjeti ratovanja izradio je sveukupno rješenje opskrbe brigada ogrjevnim drvom na prvoj crti bojišnice od Generalskog Stola do Siska u suradnji s Upravom šuma Zagreb i tadašnjim upraviteljem Matom Mihanićem, dipl. ing. šumarstva. Iz toga vremena vrijedi zabilježiti anegdodu kako je kolega Martinović na jedan složaj ogrjevnog drva napisao: "Za potrebe Hrvatske vojske nema cijene!" Spomenimo da su kolege Martinović i Mihanić poslovno surađivali i prije Domovinskog rata, te da njihove obitelji veže dugotrajno prijateljstvo.

Kada se je iz taktičkih razloga prestalo koristiti ogrjevno drvo Drago Martinović je na prvu crtu bojišnice u vrlo kratkom vremenu us-

¹ Načelnik Opskrbene službe Zapovjedništva obrane grada Zagreba bio je Ivica Gusić, pukovnik HV, kome smo zahvalni za podatke o učešću Drage Martinovića u Domovinskom ratu. Suradnja u Domovinskom ratu prerasla je u veliko prijateljstvo, pa i kumstvo, među obiteljima Drage Martinovića i Ivice Gusića, a takva prijateljstva imaju posebnu vrijednost.

pio dopremiti toliko nužne plinske peći, a zaslužan je što je kao donacija iz Beča stigla pošiljka kreveta i sanitetske opreme.²

U početku su za njega mlađi suborci znali reći: “Što taj stari ovdje radi?” Međutim taj je “stari Martinović” samoprijegornim zalaganjem i dobrom organizacijom nametnuo ritam suradnicima i dodatno ih motivirao u dugotrajnom i iscrpljujućem obavljanju složenih zadataka. U Hrvatskoj vojsci bio je do kraja lipnja 1992. g.

Za sudjelovanje i izuzetno zalaganje u Domovinskom ratu Ukazom Predsjednika Republike dr. Franje Tuđmana u svibnju 1992. g. promaknut je u čin satnika HV, godine 1995. odlikovan je Spomenicom Domovinskog rata, a pohvaljen je od zapovjednika obrane Grada Zagreba general bojnika Darka Grdića i od načelnika Glavnog stožera HV tada general pukovnika Zvonimira Červenka.

Nakon demobilizacije konačno je imao više slobodnog vremena pa je umirovljeničke dane proveo u Zagrebu, posvetivši se obitelji i liječenju. Bio je teški srčani bolesnik. Družio se sa svojim suborcima, organizirao susrete prigodom obljetnica i proučavao uzroke Domovinskog rata.

Drago Martinović bio je čestit, pošten, karakteran čovjek i dobar kolega. Uz domoljublje jedna od njegovih značajnih osobina bila je i humanost, koju je posebice iskazivao u Domovinskom ratu, pomažući suborcima stradalim u borbama, ali i civilnom stanovništvu, gdje god je to bilo moguće.

Bio je ponajprije dobar suprug i obiteljski čovjek. Posebno je volio svoje prijatelje. Nije bio član niti jedne stranke. Njegova stranka bila je Domovina.

Iznenadna smrt prerano je prekinula njegov umirovljenički život.

Umro je u 73. godini života. Posljednji ispraćaj kolege Drage Martinovića bio je 1. travnja 2004. god. na zagrebačkom groblju Mirogoj uz nazočnost njegove neutješne supruge Ljiljane rođ. Crvenković, sestre Vite, brata Ike, ostale rodbine, kolega, prijatelja i znanaca, koji su svojom prisutnošću pokazali da im je bio i ostao poseban u srcima. Između ostalih i veterani Domovinskog rata na grob su svog bivšeg dragovoljca Drage u znak pijeteta položili vijenac i uputili posljednje riječi oproštaja s njim.

Sjećanja na kolegu Dragu Martinovića neka budu ispunjena štovanjem i zahvalnošću za sve što je učinio i kao šumarski stručnjak i kao dragovoljac Domovinskog rata.

Neka mu je laka hrvatska zemlja koju je toliko volio!

Mladen Skoko, dipl. ing. šum.

² Plinske peći darovala je tvrtka Omnico – Exportdrvo sa sjedištem u Landshutu (Njemačka), a posebno se oko toga zauzeo tadašnji direktor tvrtke Josip Crvenković, dipl. ing. šum., šogor D. Martinovića. J. Crvenković je, između ostalog, pomagao i kolegi novinaru Exportdrva Mariu Filipiju u rehabilitaciji. Donacija bolničkih kreveta i sanitetske opreme išla je preko šogorice Željke Dudić, rođ. Crvenković, koja je bila potpredsjednica (kasnije predsjednica) Koordinacijskog štaba za pomoć Hrvatskoj u to vrijeme u Beču.

LJUBOMIR NEŽIĆ, dipl. ing. šum.

28. 1. 1913 – 2. 8. 2005.

Na riječkom groblju Kozala oprostili smo se od dragog prijatelja, vrijednog i uglednog kolege dipl. ing. šumarstva Ljubomira Nežića.

Rodio se je u Donjoj Rijeci kod Jastrebarskog, gimnaziju je završio u Slavonskoj Požegi, diplomirao je na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu 1939. godine.

Državnu službu je započeo kao dnevničar u Kotarskom načelništvu Sušak. U to su doba mladi državni službenici često morali mijenjati mjesto rada, tako i Ljubo odlazi u Direkciju šuma Mostar. Zatim s krša u šumovitu Slavoniju, u gorje Krndije, Papuka i Psunja. Kao taksator radi u Direkciji šuma đurđevačke imovne općine u Bjelovaru, potom kao upravitelj šumarije Novigrad Podravski.

Nakon osnivanja ZEŠUMPOH-a Nova Gradiška, upravitelj je manipulacije u Velikoj. Osobito ga je zanimala grana šumarskih djelatnosti; konstrukcija žičara, modernizacija pilana te primjena mehanizacije u iskorištavanju šuma.

Stoga već kao iskusan stručnjak postaje šef manipulacije Okučani, te planskog sektora DIP-a Slavonski

Brod, a zatim i referent za sektor manipulacije u Ministarstvu drvne industrije u Zagrebu.

U Gorskom kotaru djeluje kao referent za mehanizaciju i eksploataciju šuma DIP-a Delnice u pogonu Lučice te kao šef biroa za unaprjeđenje proizvodnje. U tom svojstvu mu je dodjeljena stipendija organizacije ICA (Američka tehnička pomoć) za specijalizaciju u Švedskoj.

Na kraju dugogodišnjeg plodnog rada u drvnoj industriji imeno-

van je za savjetnika unaprjeđenja proizvodnje u Poslovnom udruženju "DRVO" u Rijeci.

Za svoj savjestan i uspješan rad na unaprjeđenju proizvodnje, osobito na primjeni mehanizacije te izradi nekoliko investicijskih programa DIP-a Delnice primio je više priznanja i pohvala.

Jedan je od autora poglavlja "Mehanizacija i eksploatacija šuma" u Monografiji "Šumarstvo i drvna industrija Jugoslavije".

No, ni u mirovini Ljubo se ne odriče strojeva i strojarstva – posvetio se je čarobnom svijetu satova i ura te nam je često znao pričati o povijesnim i umjetničkim vrijednostima tog majstorstva i zanata.

Osjećaje duboke sućuti izrazili smo supruzi Danici, kćerki Višnji, unuku Davoru i rodbini. Hvala Ti dragi Ljubo za sve ugodne dane koje smo proveli šećući s Tobom oko Trsatske gradine.

Ostaješ s nama u sjetnim sjećanjima sve dok i mi trajemo.

Zvonimir Pelcer